

De floristiek van oude muren
door
SAM SEGAL
(Hugo de Vries-laboratorium, Amsterdam)
met een gestencilde bijlage

Van de Plantencommissie van de Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie

is in 1947 een eerste poging uitgegaan tot een gericht onderzoek van de plantengroei op oude muren in Nederland. De verzamelde gegevens werden besproken in een vroegere publicatie (3). Zeer incidenteel is vóór die tijd ook wel enige aandacht besteed aan het speciale karakter van muurvegetaties, vooral door DE WEVER (5). In de laatste tijd is bij een aantal floristen de belangstelling voor oude muren wat opgebloeid, mede door de resultaten van het N.J.N.-Plantenkader in Amsterdam (2). Tot een enigszins afgerond overzicht van de muurvegetaties in Nederland en een meer diepgaand onderzoek naar de belangrijkste oecologische en chorologische aspecten is het echter nog niet gekomen. Het ligt in de bedoeling, de in de jaren vanaf 1950 verzamelde gegevens (4) in de komende tijd aan te vullen en uit te breiden.

Het aantal hogere plantensoorten dat op muren is aangetroffen bedraagt meer dan een derde van het totaal aantal inheemse soorten Zaadplanten en Vaatcryptogamen. Uiteraard zijn daarbij vele soorten die slechts één of enkele malen zijn gesignaleerd; deze zijn meestal niet specifiek voor muurvegetaties. Een aantal wel specifieke muurplanten zijn echter zeldzaam; tot de algemenere soorten behoren bij ons eigenlijk alleen *Asplenium ruta-muraria* en *Linaria cymbalaria*. Deze beide soorten zijn in ons land als exclusieve muurplanten te beschouwen. De eerste komt elders veel voor in spleten van kalkrotsen, van de laatste zijn waarschijnlijk geen standplaatsen bekend die niet onderhevig zijn geweest aan een sterke menselijke invloed. Andere binnen ons land exclusieve muurplanten zijn *Phyllitis scolopendrium*, *Ceterach officinarum*, *Cheiranthus cheiri*, *Corydalis lutea*, *Parietaria ramiflora*, *Antirrhinum majus* en *Hieracium amplexicaule*. Ook een tweetal verwilderde varensoorten, *Cyrtomium falcatum* en *Pteris cretica*, zijn alleen op muren aangetroffen. Van een aantal andere soorten, die als specifiek voor muurvegetaties beschouwd kunnen worden, zijn ook andere standplaatsen bekend, zoals van *Asplenium trichomanes*, *A. adiantum-nigrum*, *Cystopteris fragilis*, *Poa compressa* en in mindere mate ook van *Draba muralis* en *Catapodium rigidum*. Dan is er nog een grote groep van soorten die al of niet zelden op muren worden aangetroffen en die deel uitmaken van karakteristieke soortencombinaties of die in dat verband om andere redenen interessant zijn. Hierbij moet in de eerste plaats *Sagina procumbens* genoemd worden, een belangrijke soort in een gemeenschap die voorlopig kan worden aangeduid als Filici-Bryetum argentei, welke (thans nog) niet zeldzaam is op grachtkanten en andere muren waarop stikstofrijke humus wordt gevormd of afgezet. Vooral *Dryopteris filix-mas* is in deze gemeenschap vaak vertegenwoordigd, maar ook vele andere soorten kunnen hierin optreden. De zeldzamere varensoorten als *Phyllitis scolopendrium*, *Thelypteris (Dryopteris) robertiana* en *T. dryopteris (D. linnaeana)* worden dikwijls in deze gemeenschap aangetroffen. Het is trouwens opmerkelijk dat zo vele varensoorten op muren zijn gevonden; van de 21 inheemse soorten leptosporangiate varens werden alleen *Thelypteris (Dryopteris) oreopteris* en *Blechnum spicant* nimmer waargenomen. *Thelypteris oreopteris* werd verkeerdelijk vermeld voor Utrecht (1); deze opgaven hadden betrekking op *Thelypteris palustris (Dryopteris thelypteris)*.

Voor de interpretatie van de verspreidingsgegevens van een aantal soorten en het vegetatiekundig onderzoek is het gewenst over zoveel mogelijk vind-

plaatsgegevens te beschikken. In de (gestencilde) bijlage worden alle ons bekende vindplaatsen van deze soorten vermeld, in de hoop hierop aanvullingen te mogen ontvangen, zodat het volgend jaar zo compleet mogelijke verspreidingskaarten kunnen worden samengesteld en vóór die tijd nieuwe vindplaatsen kunnen worden bezocht.

Uit de thans ter beschikking staande gegevens zijn enige interessante conclusies te trekken. Gewezen kan worden op de ten dele uitgesproken fluviatiele verspreiding van *Parietaria ramiflora*, *Cheiranthus cheiri*, *Corydalis lutea*, *Antirrhinum majus*, *Poa compressa*, en ook, zij het minder duidelijk, van *Linaria cymbalaria*, *Asplenium trichomanes* en *A. adiantum-nigrum*. Merkwaardigerwijs zijn hierbij dus ook enige varensoorten! Men zou kunnen veronderstellen, dat de verklaring van zulk een verspreiding ligt in het feit dat veel oude steden en kastelen in de omgeving van de grote rivieren en hun vertakkingsstelsels zijn gelegen. Daar staat tegenover dat zeer veel oude muren in andere delen van het land zijn onderzocht en dat de betreffende soorten hier zelden of nooit werden aangetroffen.

In ons land worden *Antirrhinum majus* en *Corydalis lutea* algemeen beschouwd als uit cultuur verwilderd te zijn; dit wordt soms eveneens aangenomen voor *Cheiranthus cheiri*. Waarschijnlijk is dit voor een aantal gevallen onjuist. De hoofdverspreiding van *Antirrhinum majus* is mediterraan tot submediterraan, van *Corydalis lutea* submediterraan en van *Cheiranthus cheiri* submediterraan tot atlantisch. Deze soorten zijn alle in Zuid-Engeland vrij algemeen en worden daar dikwijls als autochthoon beschouwd; in Frankrijk en Duitsland bewonen ze een areaal dat zich naar het noorden steeds meer verengt in de richting van de grotere rivieren, vooral de Rijn en de Maas. In Duitsland zijn ze het meest algemeen in de onmiddellijke omgeving van het stroomgebied van de Rijn.

Behalve langs de rivieren hebben *Antirrhinum* en *Cheiranthus*, en ook *Parietaria ramiflora* een verspreidingsroute gevonden langs de Atlantische kust, hetgeen o.m. duidelijk wordt uit vondsten in Noord-Frankrijk, Vlaanderen en Zeeland. Een dergelijke verspreidingsroute moet trouwens ook voor andere mediterrane en submediterrane soorten waarschijnlijk geacht worden, zoals bij voorbeeld blijkt uit het voorkomen van bepaalde *Trifolium*- en *Medicago*-soorten in Zeeland. In vroeger tijden moeten *Phleum arenarium*, *Catapodium marinum*, *Euphorbia paralias*, *Calystegia soldanella* en tal van andere typische soorten uit de kuststreken zulk een route gevolgd hebben. Het is niet ondenkbaar dat een aantal soorten met een fluviatiele verspreiding in Kennemerland – een oud argument voor de hypothese van een vroegere Rijnarm in de omgeving van Bloemendaal – eveneens de Atlantische verspreidingsroute hebben gevolgd. Overigens is hiermee de verklaring van de genoemde verspreidingsroutes niet gegeven. Deze moet ten dele wel worden gezocht in menselijke invloeden, maar wellicht ook in het optreden van thermische luchtstromingen in de omgeving van de rivieren en de kust (duinen).

Deze verspreidingsgegevens vormen een argument voor de veronderstelling dat de genoemde soorten als autochthoon mogen worden opgevat. Het is zelfs niet ondenkbaar dat de cultivering ten dele eerst is gevolgd op de natuurlijke vestiging. Een ander argument vinden we in de morfologische kenmerken. Van

Cheiranthus treffen we op muren vrijwel altijd de typische vorm aan, die meestal in vele opzichten van de cultuurvariëteiten verschilt. Hetzelfde geldt voor *Antirrhinum*: het merendeel der aangetroffen exemplaren voldoet in alle opzichten aan de beschrijving van de typische ondersoort (subsp. *majus*). Cultuurvariëteiten kunnen natuurlijk wel verwilderen, zoals het geval is op de mergelmuren van het kasteel Neerkanne ten zuiden van Maastricht, waar we allerlei kleurpatronen in de leeuwenbek-bloemen kunnen waarnemen. Nu zou het theoretisch misschien wel denkbaar zijn dat verwilderde cultuurvormen op den duur zodanig worden uitgeselecteerd dat een aan een „wilde stam” verwante vorm overblijft, maar meestal blijken dergelijke cultuurvormen slechts korte tijd stand te houden, zoals elders kon worden geconstateerd.

De verspreidingsgegevens van de in de bij dit artikel behorende gestencilde lijsten opgenomen soorten berusten ten dele op eigen waarnemingen; daarnaast zijn ook gegevens uit de literatuur en van enige grote herbaria gebruikt. I.V.O.N.-gegevens zijn grotendeels niet in de lijsten opgenomen omdat deze meestal te weinig zijn gespecificeerd; wel zullen die in de verspreidingskaarten worden verwerkt. Van iedere soort is de oudst bekende en de laatste bron opgegeven. Van vele oudere herbariumgegevens ontbreken de opgaven van data; het betrof dan meestal materiaal dat omstreeks het midden van de vorige eeuw werd verzameld. Natuurlijk werd dikwijls eenzelfde vondst in meerdere bronnen aangetroffen; in het algemeen is dan bij de bronvermelding de voorkeur gegeven aan zelf gezien plantenmateriaal (waarnemingen en herbaria) boven literatuurgegevens.

Geconstateerd moet worden dat, hoewel in de laatste tijd veel nieuwe vindplaatsen zijn ontdekt, er een duidelijke achteruitgang is te bespeuren in het aantal groeiplaatsen van voor ons land zeldzame specifieke muursoorten, als gevolg van drang tot restauratie en gebruik van bouwmaterialen die beter tegen verwerking bestand zijn dan de vroegere. Hier ligt nog een taak voor de natuurbescherming.

Literatuur

1. Rapport van de Plantenwerkgroep van de C.J.N., Plantengroei op de Utrechtse grachtmuren. Corr. bl. Rijksherb. 14, 1959, p. 145-147.
2. C. VAN KONINGSDAAL, J. REYNDERS & al., De begroeiing van de Amsterdamse grachten. Uitg. N.J.N., 1956, 36 p.
3. S. SEGAL, Onderzoek naar de muurbegroeiingen in Nederland. Kruipnieuws 16 (1), 1954, p. 1-8.
4. ———, Vegetaties op oude muren in Nederland. Jaarb. Kon. Ned. Bot. Ver. 1961, p. 59-61.
5. A. DE WEVER, Wat groeit er op rotsen, muren en daken? Maandbl. Natuurh. Gen. Limb. 31 (12), 1942, p. 117-122.

Summary

The author gives a concise survey of the vegetation occurring on old walls and in similar habitats in the Netherlands. More particularly the species found in such habitats in the Fluviatile District and in the coastal parts of Holland and Zeeland are discussed. Suggestions are given about the way in which these species may have reached our country.

A list of the known localities is added in a separate stencilled appendix.

DE FLORISTIEK VAN OUDE MUREN

door

SAM SEGAL

(Hugo de Vries-Laboratorium, Amsterdam)

met medewerking van R.A.J. Grabandt

Lijsten van vindplaatsen van een aantal
plantensoorten die min of meer specifiek zijn
voor muurvegetaties
(behorende bij Gorteria deel 1, afl. 7, 1962)

Opmerkingen

Eerste kolom: Plaatsen (of gemeenten), gerangschikt in alfabetische volgorde binnen de provincies.

Tweede kolom: Nadere omschrijving van de vindplaats.

"Enkele plaatsen" betekent 2 of 3 vondsten in plaatsen met minder dan 100.000 inwoners of 4 à 6 vondsten in plaatsen met meer dan 100.000 inwoners.

"Meerdere plaatsen" betekent 4 à 6 vondsten in plaatsen met minder dan 100.000 inwoners of 7 à 10 vondsten in plaatsen met meer dan 100.000 inwoners.

"Vele plaatsen" betekent meer dan 6 vondsten in plaatsen met minder dan 100.000 inwoners of meer dan 10 vondsten in plaatsen met meer dan 100.000 inwoners.

Derde kolom: Jaar van de eerste vondst.

Indien geen jaar bekend is, betreft het meestal waarnemingen uit de vorige eeuw.

Bronvermelding volgens onderstaande afkortingen:

A = Herbarium Fugge de Vries-laboratorium, Amsterdam

B = Gegevens R.I.V.O.N., Bilthoven

C = Gegevens Mej. R.A.J. Grabandt, Amsterdam

G = Herbarium Botanisch Laboratorium, Groningen

L = Literatuurgegevens

M = Herbarium Natuurhistorisch Genootschap, Maastricht

R = Rijksherbarium, Leiden

S = Eigen waarnemingen

U = Herbarium Botanisch Museum en Herbarium, Utrecht

V = Herbarium Vrije Universiteit, Amsterdam

W = Herbarium Laboratorium voor Plantensystematiek en -geografie, Wageningen

X = Overige gegevens (mondelijke en schriftelijke mededelingen)

Vierde kolom: Latere waarnemingen

- = geen waarneming bekend

+ = één waarneming bekend

++ = twee of meer waarnemingen bekend

Vijfde kolom: Waarnemingen vanaf 1950

O = thans verdwenen

1. Antirrhinum majus L.

<u>Gelderland</u>					
Hatten	Stadsmuur	1924 L	+	1961 S	
Ruurlo		1887 A	-	-	
<u>Noord-Holland</u>					
Amsterdam		1900 L	-	-	
Bennebroek		1900 L	-	-	
Bloemendaal		1900 L	-	-	
<u>Zuid-Holland</u>					
Leiden		1900 L	-	-	
Rijswijk		1900 L	-	-	
<u>Zeeland</u>					
Goos	Verwilderd op bouwland	1916 L	-	-	
Haamstede		1900 L	-	-	
Sluis	St. Jansstraat	-	-	1961 S	
<u>Noord-Brabant</u>					
Sambeek	Muur klooster	-	-	1960 S	
<u>Limburg</u>					
Heerlen		? U	-	-	
Neerkanne (Maastricht)	Muren bij kasteel Neerkanne	-	-	1960 S	
Maastricht	Enkele plaatsen	-	-	1960 S	
Slenaken	Oude muren	1891 L	1900 L	-	
Thorn	Muur (voormalige) stift	1912 L	-	1960 S	
Vliek (Ulestraten)		1899 A	-	-	

2. Asplenium adiantum-nigrum L.

<u>Gelderland</u>					
Doorwerth	Bij bloemkweker Wilke	1881 R	1882 R	-	
Oosterbeek		1901 R	-	-	
Wageningen	Wageningse Berg	1901 L	-	-	
<u>Utrecht</u>					
Veenendaal	Perronmuur goederenstation	1957 L	-	1960 S	
<u>Noord-Holland</u>					
Enkhuizen	Muren bij sluisen	-	-	1961 S	
<u>Zuid-Holland</u>					
Gouda	Enkele plaatsen	1953 L	1958 L	0	
Leiden	Muur Lakenhal	1961 S	-	1962 S	
Woerden	Dam Gravesloot	1951 L	++	1961 S	
<u>Limburg</u>					
Beek-Elst	Bos Ter Hagen	1869 R	1919 G	0	
Bemelen		1899 L	-	-	
Berg		1868 L	-	0	
Bunde	Duiker langs spoorlijn	1946 L	1954 S	0	
Echt	Muur	1927 L	-	0	
Grathem	Muur kasteel Oud Buggenum	1954 L	-	1960 S	
Graveland		1868 L	-	0	
Heerlen		-	-	1950 L	
Hoensbroek		1927 M	-	-	
Jabeek	Waterput	1914 L	1916 M	0	
Kolmont (Voerendaal)		1886 R	-	0	
Nuth	Muur boerderij	1927 R	-	0	
Puth (Schinnen)		? R	-	0	
Schinnen		1886 L	-	-	
Slavante (Maastricht)	St. Pietersberg	1826 L	1868 L	0	

3. Asplenium ruta-muraria L.

<u>Groningen</u>					
Groningen	Enkele plaatsen	1880 G	++	1961 S	
Haren	Bruggetje ten Z. van De Wolf	1959 R	-	1961 S	
Kiel (Hoogezand)	Stoomkas Hortus	1859 A	-	-	
Winschoten		1885 R	-	-	
<u>Friesland</u>					
Ameland		1854 L	1936 R	-	
Franeker	Enkele plaatsen	1949 X	-	1953 S	
Joure		1902 L	-	-	
Leeuwarden	Meerdere plaatsen	1898 G	+	1957 S	
Oldeberkoop	Kerk	-	-	1961 S	
Oldsholtpa (Weststellingwerf)	Kerk (toren	-	-	1961 S	
Oosterwierum (Baarderadeel)	Muur om oude alleenstaande	1935 R	-	-	
Sloten	N.H. kerk	1925 R	-	-	
Tzum (Franekeradeel)		1928 G	-	-	
Wolvega	Kerktoeren	1935 L	-	1961 S	
<u>Drente</u>					
Anlo	Kerk	-	-	1954 S	
Beilen		1911 R	-	-	
Coevorden		1946 F	-	-	
Kolderveen (Nijeveen)	Kerk	-	-	1961 S	
Meppel	Enkele plaatsen	1957 S	-	1961 S	
Norg	Kerk	-	-	1961 S	
Roden	Kerk	-	-	1961 S	
Vladder	Kerktoeren	-	-	1961 S	
Westerbork	Kerktoeren	-	-	1962 S	
<u>Overijssel</u>					
Almelo	1e Javastraat	1937 W	-	-	
Blokzijl	Sluismuren	1937 L ?	-	1961 S	
Delden	Enkele plaatsen	1901 G	-	1962 C	
„	Muur kasteel Twickel	1870 R	+	1962 E	
Denekamp	Enkele plaatsen	1909 R	-	1958 S	
Deventer	Enkele plaatsen	1899 R	+	1962 C	
Genemuiden	Kerk	-	-	1961 S	
Goor	Enkele plaatsen	-	-	1962 S	
Gramsbergen		1859 L	1902 L	-	
Hasselt	Vele plaatsen	1933 L	-	1961 S	
Kampen	Vele plaatsen	1902 R	+	1961 E	
Ootmarsum	R.K. kerk	1946 R	+	1962 C	
Steenwijk	Meerdere plaatsen	1957 S	+	1961 S	
Streukel (Zwollerkerspel)	Muur stenen dijk	1957 S	-	1959 B	
Vollenhove	Vele plaatsen	1919 R	+	1961 S	
Windesheim	Ruine kasteel	-	-	1961 S	
Wijhe	Muur kasteel De Gelder	1936 R	-	1961 S	
IJsselmuiden		1933 L	-	-	
Zuthem (Zwollerkerspel)	Muur havezathe	-	-	1961 S	
Zwolle	Vele plaatsen	1670 L	++	1961 S	
<u>Gelderland</u>					
Andelst	Kerkmuur	-	-	1958 S	
Apeldoorn	Moestuinen 't Loo	1874 W	1902 L	-	
Arnhem	Viaduct Arnhemse Broek	1927 R	+	0	
Asch (Buren)	Kerk	19.. R	-	-	
Asperen	Vele plaatsen	1958 S	-	1960 S	
Beek	Muur hotel De Oorsprong	1950 S	-	-	
Bronkhorst (Steenderen)	Muren aan de IJssel	1874 W	1895 R	-	
Buren	Vele plaatsen	1960 S	-	1962 S	

Dieren	Tuinmuur	1896 G	1902 G	-
Doorn	Brug Huis te Doorn	-	-	1962 S
Doornenburg	Kasteel	1938 W	-	-
Doorwerth	Kasteel	1907 R	-	-
Esnes	N.H. kerk	-	-	1962 S
Elbergen		1937 R	-	-
Elburg	Vele plaatsen	-	-	1961 S
Elten	Peiler onder spoorbrug	-	-	1961 X
Ewijk	Doddendaal	-	-	1962 C
'	Uilenburg	-	-	1961 S
Geldermalsen	Kerk	1959 S	-	1962 S
Harderwijk	Vele plaatsen	1885 R	+	1961 S
Heelsum	Kerk	1899 R	1900 L	-
's Heerenberg		-	-	1953 G
Kerk-Avezaath	Muur kerk	-	-	1961 S
Loenen	Oud bruggetje	1895 W	-	-
Lochem	Kasteel De Heest	-	-	1962 C
Midfachten (Rheden)		1921 U	-	-
Nijkerk	Vele plaatsen	-	-	1960 S
Nijmegen	Meerdere plaatsen	1888 R	-	1961 S
Nunspet	Kerktoeren	-	-	1961 S
Oosterbeek	Westerbouwing	1947 L	-	-
Ruurlo	Kerk	1882 R	1885 R	-
Terwolde	Kerk	-	-	1962 S
Tiel	Enkele plaatsen	-	-	1958 S
Tricht (Buurmalsen)	Sluismuren De Neust	-	-	1961 S
Tielerwaard	Oude buitenplaats	1957 R	-	1959 R
Twello	N.H. kerk	-	-	1962 S
Vaassen	Kannenburg	1890 L	-	-
Velp	Muur Klein Beekhuizen	1906 R	-	-
Wageningen	Enkele plaatsen	1902 W	+	1960 S
Wapenveld	Stuw IJssel bij Hulsbergen	-	-	1960 S
Winterswijk	Enkele plaatsen	1938 R	1950 S	-
Zaltbommel	Kerk	-	-	1962 C
Zutfen	Vele plaatsen	1921 U	+	1962 C
<u>Utrecht</u>				
Abcoude	Enkele plaatsen	-	-	1962 S
Amersfoort	Vele plaatsen	1903 L	++	1962 S
Breukelen	Enkele plaatsen	-	-	1960 S
Bunnik	Brug Rhijsnauwen	1930 R	-	1957 S
De Bilt	Kasmuren Zandwijk	-	-	1962 S
Haarzuilens	Kasteel De Haar	1953 L	-	1958 S
Harmelen	Enkele plaatsen	1953 L	-	1958 S
Leersum	Kasteel Zuilensteijn	1899 L	1902 L	-
Loenen	Enkele plaatsen	-	-	1954 S
Lopik	Enkele plaatsen	1952 X	-	1958 S
Montfoort	Enkele plaatsen	1953 L	+	1958 S
Neerlangbroek	Enkele plaatsen	-	-	1962 S
Nieuwersluis	Vijverhof	1952 S	-	1960 S
Nieuw Loosdrecht	Enkele plaatsen	-	-	1961 S
Rhemen	Enkele plaatsen	1960 S	-	1962 C
Utrecht	Vele plaatsen	1902 R	+	1961 S
Veenendaal	Perron muur goederenstation	-	-	1960 S
Wijk bij Duurstede	Ruïne kasteel	? R	+	1962 C
Zuilen		1902 L	-	-
<u>Noord-Holland</u>				
Alkmaar	Enkele plaatsen	-	-	1953 S
Amsterdam	Vele plaatsen	1900 R	++	1962 S

Andijk		1928 R	1930 R	-
Bergen	Ruïne	1903 R	+	1961 X
Beverwijk		1867 G	-	-
Bussum	Muur bij station	1894 R	-	-
Den Burg (Texel)	Kerkhof	1877 L	1902 G	-
Den Oever (Wieringen)	Muur bij kerk	-	-	1961 S
Diemen	Gemeenlandshuis Diemer- zeedijk	1937 L	+	1956 S
Edam	Vele plaatsen	1956 S	-	1962 S
Enkhuizen	Vele plaatsen	1960 R	-	1961 S
Haarlem	Enkele plaatsen	1873 A	+	1953 S
Halfweg (Haarlemmerliede)	Brug	1949 S	-	1958 S
Heilo	Nijenburg	1944 R	-	-
Hilversum		1872 L	1902 L	-
Hoorn	Monnikenveld	-	-	1961 C
Huizen	Muur N.H. kerk	1908 L	-	1962 S
Marken		1886 R	-	-
Medemblik	Enkele plaatsen	-	-	1961 S
Monnikendam	Meerdere plaatsen	1893 R	+	1962 S
Muiden	Meerdere plaatsen	1900 L	+	1961 S
Naarden	Stadswallen, meerdere plaatsen	1899 R	+	1962 S
Ouderkerk	Muren bruggetje	1928 V	-	-
Santpoort	Ruïne Brederode	1887 R	+	1960 S
Sloten	Kerk	1860 R	1902 L	0
Weesp	Muren sluis	1952 S	-	1954 S
<u>Zuid-Holland</u>				
Brielle	Enkele plaatsen	1890 R	+	1954 S
Capelle a.d. IJssel	Brug over sloot	1938 R	-	-
Delft	Vele plaatsen	1872 R	+	1961 S
Dordrecht	Vele plaatsen	1890 R	+	1961 S
Giessen	Muur bij kerk	-	-	1953 S
Goederede		1916 R	1920 R	-
Gouda	Enkele plaatsen	1941 R	+	1958 S
Gouderak		1926 L	-	-
Gorinchem	Meerdere plaatsen	-	-	1958 S
's Gravenhage		1802 L	1902 W	-
Haastrecht	N.H. kerk	1926 I.	-	1953 R
Hellevoetsluis		1948 X	-	-
Heukelum	Enkele plaatsen	1958 S	-	1960 S
Hillegersberg		1902 L	-	-
Hondselersdijk (Naaldwijk)		1902 L	-	-
Katwijk	Straatweg	1857 R	-	-
Krimpenerwaard	?	1926 R	-	-
Leerdam	Muur houtzagerij	-	-	1960 S
Leiden	Vele plaatsen	1658 L	+	1961 S
Leiderdorp	Muur begraafplaats	-	-	1962 S
Nieuwerkerk a.d. IJssel	Molen	1916 R	-	-
Nieuwpoort	Sluismuur oude poort	1916 R	-	1953 R
Noordwijkerhout	In knotwilg	1947 R	-	-
Oudewater	Enkele plaatsen	1950 L	-	1956 V
Rockanje		1887 L	-	-
Rotterdam	Enkele plaatsen	1932 R	-	1954 S
Schoonhoven	Enkele plaatsen	1950 R	+	1956 S
Sommelsdijk		1916 R	-	1953 R
Vianen	Enkele plaatsen	1952 X	-	1961 S
Vlaardingen	Enkele plaatsen	-	-	1954 S
Warmond	Enkele plaatsen	-	-	1960 S
Wassenaar	Muur N.H. kerk	1935 R	+	1962 S
"	Muur Seringenberg, Raaphorst	1939 R	-	-

Westland	?	1873 L	-	-
Woerden	Meerdere plaatsen	1951 V	+	1961 S
<u>Zeeland</u>				
Aagtekkerke	Kerk	-	-	1961 S
Baarsdorp	Ringmuur voormalig kerk- plein	1942 R	-	-
Cadzand	Enkele plaatsen	-	-	1961 S
Domburg	Enkele plaatsen	1902 L	-	1961 S
Goes	Enkele plaatsen	1839 L	+	1961 S
Haamstede	Muur kasteel	1899 R	-	1957 B
"	Muur brouwerij	1894 R	-	1959 B
Middelburg	Vele plaatsen	1913 R	+	1962 S
Noord Beveland	?	1931 L	-	-
Oostburg	Omgeving dorp	1913 L	-	-
Renesse	Kasteel Moermont	1908 W	-	-
Rithem	Fort Rammekens	1902 L	-	1961 S
Sluis	Vele plaatsen	1960 S	-	1961 S
Veere	Vele plaatsen	1890 R	++	1961 S
Vlissingen	Tuinmuur bij synagoge	1934 W	-	-
Zeeuws-Vlaanderen, oostelijk	?	1909 L	-	-
<u>Noord-Brabant</u>				
Bergen op Zoom	Meerdere plaatsen	1896 R	+	1962 S
Breda	Vele plaatsen	1916 L	-	1961 S
Boxmeer	Muur Pensionaat	-	-	1960 S
Boxtel	Enkele plaatsen	1956 S	-	1961 S
Deurne	Kasteel	1901 L	-	1961 S
Geldrop	Bruggetje bij molen	-	-	1960 S
Haren	Brug Kasteel Nemelaer	1954 S	-	1962 L
Heeze	Kasteel	1900 L	-	1960 S
Helvoirt	Kerk	-	-	1961 S
Heusden	Muur kerkhof	1932 R	-	-
"	Stadsmuur, vele plaatsen	1933 L	-	1961 S
's Hertogenbosch	Vele plaatsen	1902 L	+	1961 S
Laageind (Oirschot)	Waterput in weide	-	-	1961 S
Oirschot		1941 R	1942 L	-
Oosterhout	Muur school	-	-	1961 S
Raamsdonksveer	Vestingmuur	-	-	1962 S
Sambeek	Muur klooster	1941 R	-	1960 S
Sint Michielsgestel		1899 G	-	-
Vught	Enkele plaatsen	1902 R	+	1961 S
Waalre	Muur Willibrorduskerk	1948 S	-	1960 S
Woudrichem	Kerk	-	-	1957 S
<u>Limburg</u>				
Arcen	Kasteel	1893 R	+	1961 S
"	Muur bij kerk	-	-	1961 S
Bemelen	Ingang grot Mettenberg	1916 R	1942 R	-
Blerik		1893 L	1902 L	-
Broekhuizen	Enkele plaatsen	-	-	1961 S
Bunde-Geulle	Kwartsietputten langs spoorlijn	1946 L	+	1961 S
Cottessen (Vaals)	Enkele plaatsen	1956 S	-	1959 W
Dieteren (Susteren)		1945 L	-	0
Echt	Hoeve De Horst	1940 L	-	-
"	Muur boerderij	1927 L	1945 L	0
Eckelrade	Enkele plaatsen	1960 S	-	1961 S
Epen	Vele plaatsen	1939 R	++	1960 S
Eygelshoven		1939 R	-	-
Eijsden	Vele plaatsen	1924 R	-	1960 S

Geijsteren (Wanssum)	Ruïne kasteel	-	-	1960 S
Grathem	Muur kasteel Oud Buggenum	-	-	1960 S
Gronsveld	Meerdere plaatsen	1902 A	++	1960 S
Gulpen	Muur tegenover hotel Belge	1883 W	+	1960 S
Haelen	Muren kasteel Aldengoor	-	-	1960 S
Heel	Vele plaatsen	-	-	1960 S
Heer	Muur Patronaatsgebouw	-	-	1960 S
Heijthuysen	Muur boerderij	-	-	1953 S
Houthem		1900 G	1915 A	-
Kerkrade		1902 L	-	-
Kessel	Kasteel	1918 R	-	-
Laak		1945 L	-	-
Liebeek (Sint Geertruid)	Muur boerderij	-	-	1961 S
Limbricht		1902 R	-	-
Maasbracht		1945 L	-	-
Maastricht	Vele plaatsen	1883 L	+	1961 S
Mechelen	Muur kerkhof	1952 V	+	1960 S
Meerssen	Enkele plaatsen	1883 R	+	1961 S
Mheer	Kasteel	1955 S	-	1961 S
Montfont		1945 L	-	-
Mook		1902 L	-	1962 C
Neerkanne (Maastricht)	Kasteel Neerkanne	-	-	1960 S
"	Kannerbos	1948 L	-	-
Noorbeek	Meerdere plaatsen	-	-	1960 S
Nunhem (Haelen)	Langs Zelsterbeek	1938 R	-	-
Nuth	Muur boerderij	1927 L	-	0
Ohé		1945 L	-	-
Oud Valkenburg	Muren kasteel Chaloen	1943 L	-	1960 S
Plasmolen (Mook)	Kwekerij op Jansberg	1955 R	+	1959 S
Roermond	Meerdere plaatsen	1900 L	-	1960 S
Roosteren		1945 L	-	-
St. Geertruid	Muur langs weg	-	-	1960 S
Sint Jans Geleen	Muren aan de Geleen	1921 R	-	-
Sint Pietersberg (Maas- tricht)		1883 L	1902 L	-
Sittard	Enkele plaatsen	1883 R	+	1960 S
Stevensweert		1945 L	-	-
Stramproy	Enkele plaatsen	1918 R	-	1961 S
Susteren		1945 L	-	-
Swalmen	Kasteel Hillenraad	-	-	1960 S
Tegelen	Kasteel Holtmühle	-	-	1960 S
Thorn	Vele plaatsen	1900 R	-	1960 S
Valkenburg	Vele plaatsen	1902 R	-	1960 S
Venray	Muur om kerk	-	-	1960 S
Voerendaal	Enkele plaatsen	-	-	1960 S
Wanssum	Muur kerkhof	-	-	1960 S
Weert		1908 G	-	-
Wittem	Muur klooster	-	-	1957 S
Wijlre		1883 A	1902 L	-
Wijk (Maastricht)	Enkele plaatsen	-	-	1960 S

4. A s p l e n i u m t r i c h o m a n e s L.

Groningen				
Foxhol-Scharmer	Oude brug langs weg	? R	-	-
Slochteren		1901 L	-	-
Friesland				
Rijs (Gaasterland)	Kasteel	1903 L	1927 R	-
Oranjewoud		? R	-	-

<u>Overijssel</u>				
Denkamp	Muur ten Z. van dorp	1900 R	-	-
Deventer	Muur ten N. van stad	? R	-	-
Okse (Diepenveen)	Wallen	1877 R	1886 R	-
Vollenhove	Kasteel Toutenburg	1938 L	-	0
Wijhe	Muur Kasteel De Gelder	-	-	1961 S
Zwolle	Jufferenwal	1959 L	-	1961 S
<u>Gelderland</u>				
<u>Andelst</u>	Muur kerk	1958 S	-	1962 L
Arnhem	Onder de Duno	1902 L	-	-
Doorwerth		1838 R	1901 R	-
Elten	Peiler oude spoorbrug	-	-	1961 X
Geldermalsen	Kerk	1959 S	-	1962 S
Halle (Brummen)		? R	-	-
Harderwijk		1870 L	1901 L	-
Leesten (Warnsveld)		1901 L	-	-
Neerbosch		1846 R	1901 R	-
Oosterbeek	Voet helling Westerbouwing	1882 R	1901 R	-
Ooij (Ubbergen)	Waterput	1851 L	1891 L	-
Ruurlo	Kasteel	1887 A	-	-
Tiel		1901 L	-	-
"	Bruggetje landhuis langs weg naar Geldermalsen	-	-	1955 B
Ubbergen		1891 R	1901 R	-
Vierakker (Warnsveld)	Slootwal langs weg naar Linde	1851 R	-	-
Wageningen	Wageningse Berg	1901 R	-	-
Wapenveld	Stuw IJssel bij Hulsbergen	-	-	1960 S
Wezepe	Muur N.H. kerk	1933 R	1949 R	0
Wolfheze	Langs beekje in bos	1856 R	-	-
Zoelen	Kerk	1901 R	-	0
Zutfen	Nabij stad	? R	-	-
<u>Utrecht</u>				
<u>Amersfoort</u>		? R	-	-
Utrecht	Meerdere plaatsen	1842 R	++	1961 S
Veenendaal		-	-	1956 L
<u>Noord-Holland</u>				
<u>Alkmaar</u>	Nieuwe Kerk	? R	1901 W	-
Amsterdam	Meerdere plaatsen	1950 R	++	1962 S
Barsingerhorn		1901 L	-	-
Bovenkarspel		1901 L	-	-
Den Burg (Texel)	Muur kerk	1860 R	1901 L	-
Enkhuizen	Muren sluis	-	-	1961 S
Haarlem	Muur bij De Hout	1877 L	-	-
Santpoort		1836 W	-	1901 L
Weesp	Muren sluis	1952 S	-	1954 S
<u>Zuid-Holland</u>				
<u>'s Gravenhage</u>		1901 L	-	-
Leiden	Steenschuur	1945 R	+	1961 S
Woerden	Enkele plaatsen	1952 R	++	1961 S
<u>Zeeland</u>				
<u>Haamstede</u>	Muur kasteel	1845 R	1899 R	-
"	Muur brouwerij	-	-	1959 B
Stavenisse	Kerk	1877 L	1899 R	-
Tholen		1877 L	1895 L	-
Walcheren		1895 L	-	-

<u>Noord-Brabant</u>				
Boxtel	Enkele plaatsen	1956 S	-	1961 S
Deurne	Kasteel	1901 L	-	1960 S
Heeze	Kasteel	-	-	1960 S
's Hertogenbosch	Enkele plaatsen	1958 L	-	1961 S
Sambeek	Muur klooster	1936 R	+	1960 S
Werkendam	Spieringsluis (Biesbosch)	1941 R	-	-
<u>Limburg</u>				
<u>Amstenrade</u>				
Arcen	Kasteel	-	-	1960 S
Beek	Watermolen	-	-	1960 S
Bemelen	Holle weg nabij dorp	1872 G	1886 R	-
Berg	Diep ravijn	1897 R	-	-
Bunde-Geulle	Tuinmuur	-	-	1954 V
	Kwartsietputte langs spoorlijn	1946 L	-	1961 S
Cadier		1886 L	-	-
Cottessen (Vaals)	Langs holle weg naar Vijlen	-	-	1958 B
Eckelrade	Muur langs weg	1960 S	-	1961 S
Echt	Hoeve de Horst	1940 L	-	-
Elslo	Ruïne kasteel Stein	1943 R	-	-
Epen	Bovenste molen	-	-	1960 S
Eijsden		1914 G	-	-
Grathem	Brug bij watermolen	1907 R	+	1960 S
Gronsveld	Enkele plaatsen	1861 L	+	1960 S
Gulpen	Muur langs hoofdweg bij kruising weg n. Crapoel	1826 U	+	1960 S
"	Brug over de Gulp in rijksweg	1928 U	-	1955 B
Haalen	Muur kasteel Aldengoor	1907 R	-	1960 S
"	Mogelmolen	-	-	1960 S
Ter Hagen (Elslo)	Holle wegen	1883 R	1886 R	-
Hoensbroek	Brug Kasteel	1902 R	1916 R	-
Houthem		1917 R	-	-
Kerkrade		1885 R	-	-
Liebeek (Sint Geertruid)	Muur boerderij	1948 R	-	1961 S
Maasbracht	Oude pomp	1944 R	-	-
Maastricht	Vele plaatsen	1948 R	+	1960 S
Mechelen	Muur kerkhof	1952 V	-	1960 S
Meerssen	Enkele plaatsen	1886 R	-	1961 S
Meschermlolen (Mesch)	Op lemen muren	1894 R	-	-
Mheer	Kasteel	1955 S	-	1961 S
Neerkanne	Kannerbos, langs spoorlijn	1948 L	1955 B	-
"	Muur boerderij	1927 L	-	0
Nuth	Muur boerderij	1927 L	-	0
Oud Valkenburg	Kasteel Chaloen	1866 R	1889 R	0
Plasmolen (Mook)	Voet Eikenhakhout	1856 R	-	-
"	Muur kwekerij op Jansberg	1891 R	++	1959 S
Roermond	Duiker bij kasteel Oosden	1906 R	-	0
"	Muur school bij N.H. kerk	1900 R	-	1960 S
Schinnen	Holle wegen	1869 R	-	-
Sint Geertruid	Enkele plaatsen	1948 R	-	1960 S
Sint Jans Geleen	Muur a.d. Geleen	1921 R	-	-
Sittard	Huis Millen	1910 L	1930 L	-
Slavante (Maastricht)		? R	-	-
Stramproy	Muur kerkhof	1918 R	-	0
Tegelen	Brug kasteel Holtmühle	-	-	1960 S
Thorn	Muur (voormalige) stift	1912 L	+	1956 S
Vaals-Vijlen	Vijlenderbos	1866 R	1872 L	-
Valkenburg	Enkele plaatsen	1886 R	+	1960 S
Venray	Muur bij kerk	1930 R	-	0

Vliek (Ulestraten)		1899 A	-	-
Vlodrop	Brug kasteel	1943 R	-	1960 S
"	Brug R.K. Levensschool	-	-	1960 S
Voerendaal	Enkele plaatsen	-	-	1960 S
Wittem	Muur klooster	1950 U	-	1957 S
Wijk (Maastricht)	Muur bij Waterpoortje	-	-	1960 S

5. C e t e r a c h o f f i c i n a r u m L a m k. e t D C.

<u>Groningen</u>				
Haren	Muur Hortus De Wolf (subspontaan)	-	-	1961 L
<u>Drente</u>				
Paterswolde		1845 L	-	0
<u>Zuid-Holland</u>				
Woerden	Gravesloot	1956 L	+	1961 S
<u>Limburg</u>				
Eckelrade	Muur langs weg	1948 R	+	1961 S
Eijs-Wittem	Villa L. Merkelbach	1915 L	1940 L	0
Geulle		-	-	1951 L
Gulpen		1917 V	-	-
Roggel-Heijthuisen	Muur langs weg	1916 L	-	-
Stramproy	Muur kerkhof	1910 L	1929 L	0
Wittem		1917 U	-	-

6. C h e i r a n t h u s c h e i r i L.

<u>Friesland</u>				
Oude Bildtzijsl (Het Bildt)		1926 R	-	-
<u>Overijssel</u>				
Deventer	Muren en oude torens	1818 R	1876 R	-
Kampen		1845 R	1933 R	0
<u>Gelderland</u>				
Harderwijk	Oude muren	1891 L	-	0
Nijmegen	Romeinse kapel Valkhof	1891 R	1904 R	0
Zutphen	Berkelruffine en oude muren	1874 R	1925 L	-
<u>Utrecht</u>				
Rhenen	Stadswallen	? R	-	0
Utrecht	Tolsteegpoort	1839 R	-	0
"	Manenburg	1850 R	-	0
<u>Noord-Holland</u>				
Amsterdam	Tussen Raam en Zaagbarrière	1865 R	-	0
Haarlem	Grote Kerk	1877 L	-	0
Santpoort	Ruïne van Brederode	1833 W	++	1960 S
<u>Zuid Holland</u>				
Brielle	Kerk	1870 L	1872 L	-
Leiden		? R	-	-
Rijnsburg	Muur kerk	? R	-	-
Schiedam	Ruïne Mathenesse	1889 R	-	0
Sassenheim	Ruïne Teylingen	1895 R	-	-
<u>Zeeland</u>				
Domburg	Kasteel Westhove	1897 L	-	0
Grijskerke	Munnikenhof	1897 L	-	-
Rithem	Fort Rammekens	1884 R	+	1961 S
Schouwen-Duiveland	?	1877 L	-	-
Veere	Muur achter kerk	1921 R	+	1961 S

<u>Noord-Brabant</u> <u>'s Hertogenbosch</u>	St. Janskerk	?	R	1939 L	0
<u>Limburg</u> <u>Eijsden</u>	Muren kasteel	1912 L	-	-	-
"	Muren langs Maas	1912 L	-	-	0
<u>Maastricht</u>	Vele plaatsen	1885 U	+	-	1960 S
<u>Sittard</u>		1931 L	-	-	-
<u>Valkenburg</u>	Muur klooster Cauberg	1886 L	1900 L	-	-

7. Corydalis lutea (L.) D.C.

<u>Friesland</u> <u>Franeke</u>	Tuinmuur Wijde Steeg W. zijde	1949 X	1954 S	-	-
<u>Leeuwarden</u>	Grindtuintje	1926 R	-	-	-
<u>Oldeberkoop</u>		19.. R	-	-	0
<u>Overijssel</u> <u>Denekamp</u>		19.. R	-	-	-
<u>Deventer</u>	Oude muren	1877 R	-	-	-
<u>Zuthem (Zwollerkerspel)</u>	Muur havezathe	-	-	-	1961 S
<u>Gelderland</u> <u>Arnhem</u>	Apeldoornseweg	1916 U	-	-	-
<u>Buren</u>	Molenwal	-	-	-	1961 S
<u>Culemborg</u>	Ruïne	-	-	-	1957 L
<u>Doesburg</u>	Muur Kantongerecht	1911 R	-	-	-
<u>Driel</u>	Kerkmuur	1925 L	-	-	-
<u>Harderwijk</u>		1910 U	-	-	-
<u>Kesteren</u>	Spoordijk bij station	1901 L	-	-	-
<u>Terwolde</u>	Oude muren	1870 R	1891 L	-	-
<u>Tiel</u>	St. Maartenskerk	1864 R	1901 U	0	-
"	Muur bij Markt	1960 S	-	-	1962 L
<u>Wageningen</u>	Muur Achterweg	1870 L	-	-	-
"	Muren Plantentuin L.B.H.	1878 R	-	-	0
<u>Winterswijk</u>	Muur bij Stemerdkink	1940 L	+	-	1955 S
"	Muur Waliën	-	-	-	1955 S
<u>Utrecht</u> <u>Lopik</u>	Fuiksbrug	1952 O	-	-	1959 S
<u>Rhenen</u>		-	-	-	1955 L
<u>Utrecht</u>	Pastorietuin Mariaplaats	1842 R	1870 L	0	-
<u>Noord-Holland</u> <u>Haarlem</u>	Bij Zijlpoort	1870 L	1893 R	0	-
"	Muur langs De Hout	1872 R	-	0	-
<u>Laren</u>		1918 U	-	-	-
<u>Zuid-Holland</u> <u>Brielle</u>	Havenmuur	1938 R	-	-	-
<u>Dordrecht</u>	Tuinmuur	1888 R	-	-	-
"	Voorstraathaven	1957 L	-	-	1961 S
<u>Heukelum</u>	Kasteel Merkenburg	-	-	-	1962 C
<u>Leiden</u>		1893 R	-	-	-
"	Muur Papengracht	1960 S	-	-	1962 S
<u>Schoonhoven</u>	Vestingmuur bij haven	1952 X	-	-	1956 S
<u>Zeeland</u> <u>Goes</u>	Stadsmuur	1858 R	-	-	0
<u>Walcheren</u>	?	1870 L	1877 L	-	-
<u>Noord-Brabant</u> <u>Boxmeer</u>	Muur ingang Pensionaat	1871 R	-	-	0
<u>Breda</u>		-	-	-	1952 R

Geertruidenberg	Kerkhof	1840 R	1870 R	-
Helvoirt	Kerk	1958 B	-	1961 S
's Hertogenbosch	Binnen Dieze bij Triniteit- straat	1953 S	+	1961 S
Nieuwendijk		-	-	1951 L
<u>Limburg</u>				
Beek	Muur hoeve Meerbeek	1902 L	-	-
Maastricht	Enkele plaatsen	-	-	1960 S
Meerssen	Enkele plaatsen	-	-	1961 S
Neerkanne	Muren kasteel Neerkanne	-	-	1960 S
Oud Valkenburg	Kasteel Chaloen	1928 L	+	1960 S
Slavante (Maastricht)	Muur ten N. van de kerk	-	-	1950 R
Slenaken		1891 R	1908 R	-
Valkenburg	Muren a.d. Geul	1902 R	+	1960 S

8. Cyrtomium falcatum (L.f.) Presl

<u>Utrecht</u>				
Amersfoort	Enkele plaatsen	1955 S	-	1961 S
Utrecht	Enkele plaatsen	1956 S	-	1961 S
<u>Noord-Holland</u>				
Amsterdam	Meerdere plaatsen	1950 S	+	1962 S
Monnikendam	Lindegracht	1952 S	-	1960 S
<u>Zuid-Holland</u>				
Delft	Bij Oostpoort	1947 L	-	0
Gouda		1953 L	-	0
Leiden	Enkele plaatsen	1945 L	-	1961 S
Warmond	Brug Huis te Warmond	1952 L	+	1962 S

9. Cystopteris fragilis (L.) Bernh.

<u>Friesland</u>				
Heerenveen	Oranjewoud	1919 L	-	-
<u>Drente</u>				
Vries	Adderhorst	1925 R	-	-
<u>Overijssel</u>				
Denekamp	Borgbosch	1945 R	-	-
Kadoelen (Vollenhove)	Beschaduwde walkant	1915 R	-	-
Raalte	Boessen v. Schoonheten	? RU	-	-
Vollenhove	Omgeving	1928 L	-	-
Wijhe	Muur kasteel De Gelder	1949 R	+	1961 S
<u>Gelderland</u>				
Arnhem	Bij vijvertje Sonsbeek	1933 L	-	-
Groesbeek		1901 L	-	-
Nijkerk	Muur bij Catharinastraat	1954 S	+	1960 S
Ratum (Winterswijk)	Langs Ratumse beek	1937 R	-	-
Ubbergen		1891 L	1917 L	-
Winterswijk		1940 L	-	-
<u>Utrecht</u>				
Breukelen	Muur Rijsstraatweg 156	-	-	1960 S
<u>Noord-Holland</u>				
Amsterdam	Enkele plaatsen	1942 L	+	1957 S
Laren		1929 U	-	-
Leimuiden		1901 L	-	-
Overveen-Vogelenzang	Oud Berkenrode	1867 L	1901 L	0

<u>Zuid-Holland</u>				
Gouda	Hoek Westhaven bij sluis	1951 R	-	1953 B
"	Binnenmuur fabriek	-	-	1960 X
Leiden	Rapenburg voor 117a	1901 R	++	1961 S
"	Lange Mare bij 46	1949 L	-	0
<u>Noord-Brabant</u>				
Aalst	Brug ten O. van het dorp	1934 W	-	-
Deurne	Boerderij bij kasteel	-	-	1960 S
Heeze	Brug kasteel	1901 L	-	1960 S
Ulvenhout	Ulvenhoutse bos	1917 R	-	-
Werkendam	Bij Spieringsluisje (Biesbosch)	1944 R	-	-
<u>Limburg</u>				
Beek		1872 R	1886 R	-
Bemelen		-	-	1954 R
Bunde-Geulle	Kwartsietputten langs spoorlijn	1946 L	+	1961 S
Cadier		1886 L	-	-
Elslo	Bos Ter Hagen	1872 R	1916 U	-
Epen	Enkele plaatsen	1914 R	+	1961 S
Geulem	Onderste stuw	? R	-	1957 V
Gulpen	Vosbos	1884 L	-	-
"	Klingenderbos	1948 R	-	-
Gronsveld	Trichterberg	1948 L	-	-
Haelen	Kasteel Aldengoor	1907 R	-	1960 S
"	Mogelmolen	-	-	1960 S
Houthem		1889 R	-	-
Klimmen	Holle weg	1929 R	-	-
Maasbree-Baarlo		19.. M	-	-
Maastricht	Vele plaatsen	1916 R	+	1961 S
Mechelen	Muur kerkhof	-	-	1960 S
Meerssen		1886 L	1948 L	-
Mheer	Enkele plaatsen	1894 R	+	1961 S
Nuth	Muur boerderij	1927 L	-	-
Oud Valkenburg	Enkele plaatsen	1902 R	+	1961 S
Raren (Vaals)	Holle weg	1919 R	-	-
Schin op Geul	Muur in Gerendal	1939 R	-	-
"	Holle weg bij Gerendal	1948 L	-	-
Sibbe (Valkenburg)	Muur in dorp	1895 R	1899 R	-
Simpelveld	Bossen	1871 R	-	-
Sint Pietersberg (Maas-		1884 R	-	-
tricht		1889 R	-	-
Slenaken		1886 L	-	-
Vaals		1886 L	-	-
Valkenburg	Enkele plaatsen	1886 L	+	1960 S
Vliet (Ulestraten)		1899 A	-	-
Voerendaal	Enkele plaatsen	-	-	1960 S
Wessem		1903 L	-	-
Wittem	Muur klooster	1918 U?	-	1957 S
Wolfshaag (Vaals)		1916 R	-	-

10. Hieracium aplexicaule L.

<u>Noord-Holland</u>				
Haarlem	Muren tussen Spaarnwouder- en Kleine Houtpoort	1836 R	1837 R	0
"	Huis Den Arend	1868 W	-	0

<u>Limburg</u>					
<u>Maastricht</u>	Vele plaatsen	1924 R	+	1960 S	
Valkenburg	Muur Boogaardlaan langs Geul	1957 L	+	1960 S	
11. <u>L i n a r i a c y m b a l a r i a (L.) M i l l .</u> (= <i>Cymbalaria muralis</i> G., M. et Sch.)					
<u>Groningen</u>					
Groningen	Muntings Hortus	1642 L	-	-	
"	Tuinmuur Schuitendiep	1900 U	1903 W	-	
<u>Friesland</u>					
Bolsward	Enkele plaatsen	1953 S	-	1961 S	
Leeuwarden		1900 W	1928 U	-	
Lemma	Talud van de dijk	1930 L	-	-	
Marssum		1930 L	-	-	
Nes (Ameland)	Oud huis	1928 RW	-	-	
Rijs (Gaasterland)	Kasteel	1928 L	-	-	
<u>Drente</u>					
<u>Hoogeveen</u>		1934 L	-	-	
Meppel		1900 W	-	0	
Wijster		? R	-	-	
<u>Overijssel</u>					
<u>Bathmen</u>		1900 W	-	-	
Delden	Muren kasteel Twickel	1947 R	+	1962 C	
Denekamp		1903 R	-	-	
Deventer	Meerdere plaatsen	1899 R	-	1962 C	
Hardenberg		1925 L	-	-	
Hasselt	Stadsmuur, vele plaatsen	1933 L	+	1961 S	
Kampen	Vele plaatsen	1933 L	+	1961 S	
Mastenbroek (Zwollerker- spel)		1933 L	-	-	
Streukel (Zwollerkerspel)	Muur Stenendijk	1957 S	-	1959 B	
Windesheim	Ruïne kasteel	-	-	1961 S	
Wijhe	Muur kasteel De Gelder	1936 R	-	1961 S	
Zwartsluis	Muur bij sluis	1900 W	+	1960 S	
Zwolle	Vele plaatsen	1662 L	+	1961 S	
<u>Gelderland</u>					
<u>Arnhem</u>	Meerdere plaatsen	1842 R	1922 R	-	
Asperen	Kerk	1958 S	-	1960 S	
Beek	Muur hotel de Oorsprong	-	-	1950 S	
Beekbergen	Kerk	1903 W	-	-	
Buren	Vele plaatsen	1960 S	-	1961 S	
Dieren		1924 L	-	-	
Doorwerth		1900 L	-	-	
Harderwijk	Vele plaatsen	1860 L	+	1961 S	
Nijmegen	Meerdere plaatsen	1838 R	+	1961 S	
Tiel	Enkele plaatsen	-	-	1960 S	
Tricht (Buurmalsen)	Sluismuren De Neust	-	-	1961 S	
Velp	Lathumse veer	1908 L	-	-	
Winterswijk	Muur boerderij Stemerding	1940 R	-	1955 S	
"	Muur Waliën	-	-	1955 S	
Zaltbommel		1900 U	+	1962 C	
Zutfen	Vele plaatsen	1877 W	+	1962 C	
<u>Utrecht</u>					
<u>Abcoude</u>	Dijk langs plas	-	-	1953 V	
Amersfoort	Vele plaatsen	1953 S	+	1961 S	
Breukelen	Enkele plaatsen	-	-	1960 S	
Driebergen	Hardenbroek	1900 W	-	-	
Groenekan (Maartensdijk)	Enkele plaatsen	1949 X	-	1956 S	

Loenen	Brug	1936 V	-	-
Loenersloot	Muur Valkenheining	1956 S	-	1960 S
Maartensdijk	Groenekanseweg	1946 U	-	-
Neerlangbroek		1900 W	-	-
Nieuw Loosdrecht	Muren kasteel	-	-	1961 S
Polstbroek	Dam	-	-	1951 V
Rhenen		1900 W	-	1962 C
Utrecht	Vele plaatsen	1900 R	+	1961 S
Vreeswijk		1900 L	-	-
IJsselstein		1900 W	-	-
Zuilen		1900 W	-	-
<u>Noord-Holland</u>				
Alkmaar	Enkele plaatsen	-	-	1953 S
Amsterdam	Meerdere plaatsen	1871 W	+	1961 S
Andijk		1929 L	-	-
Enkhuizen	Muur Zuiderhavendijk	-	-	1961 S
Haarlem	Stadsmuren	1868 L	-	0
"	Brouwerijkade	1900 W	1934 L	-
Hilversum		1872 L	1900 W	-
Laren	Puinhoop	1930 U	-	-
Medemblik	Oosterhaven	-	-	1961 S
Onderdijk (Wervershoof)	Brug Nr. 31	-	-	1961 S
Santpoort	Ruïne van Brederode	1953 R	-	1961 S
<u>Zuid-Holland</u>				
Briele	Haven	1900 W	-	1954 S
Delft	Vele plaatsen	1900 W	+	1961 S
Dordrecht	Vele plaatsen	1872 R	+	1961 S
Goedereede		1920 E	-	-
Gorinchem	Meerdere plaatsen	1949 X	-	1957 S
's Gravenhage		1900 W	-	-
Leiden	Vele plaatsen	1900 L	-	1962 S
Maasdijk (Westland)		1900 W	-	-
Reijerskoop (Boskoop)		? W	-	-
Rockanje		1887 L	+	1952 R
Rotterdam	Enkele plaatsen	1892 R	++	1954 S
Schoonhoven	Enkele plaatsen	1900 L	+	1956 S
Vianen	Enkele plaatsen	1900 L	+	1960 S
Vlaardingen	Enkele plaatsen	-	-	1954 S
Warmond	Enkele plaatsen	1960 S	-	1961 S
<u>Zeeland</u>				
Domburg	Enkele plaatsen	1956 W	-	1961 S
Goes	Grote kade voor no. 8	1960 S	-	1961 S
Groede	Rotsmuur in parkje	-	-	1961 S
Middelburg	Meelfabriek	1900 W	+	1960 L
Sluis	Vele plaatsen	1960 S	-	1961 S
Veere	Vele plaatsen	-	-	1961 S
<u>Noord-Brabant</u>				
Bergen op Zoom	Enkele plaatsen	1896 L	1900 L	1962 S
Breda	Vele plaatsen	1875 R	+	1961 S
's Hertogenbosch	Vele plaatsen	1900 L	-	1961 S
Heusden	Stadsmuur	1932 R	+	1961 S
Vught	Enkele plaatsen	-	-	1961 S
Woudrichem	Kerk	-	-	1957 S
<u>Limburg</u>				
Blitterswijk (Meerlo)		1919 L	-	-
Epen		1861 L	-	-
Eijsden	Vele plaatsen	1921 R	+	1960 S
Gulpen	Kasteel Neuburg	1900 L?	1918 L	-

Haalen	Muren kasteel Aldengoor	-	-	1960 S
Heer	Muur patronaatsgebouw	-	-	1960 S
Iitteren-Borgharen	Maasoever	1934 M	-	-
Kessel	Kasteel	1918 R	-	-
Limbricht		1900 L	-	-
Maastricht	Vele plaatsen	1883 R	-	1961 S
Mechelen	Muur kerkhof	1952 V	-	1961 S
Mook		1900 L	1919 L	-
Neerkanne	Muren kasteel Neerkanne	-	-	1960 S
Oud Valkenburg	Muren kasteel Chaloen	1943 R	-	1960 S
Plasmolen (Mook)	Muur kwekerij op Jansberg	1955 S	-	1959 S
Reijmerstok (Gulpen)		1918 L	-	-
Roermond		1900 L	-	-
Schin op Geul	Waterput	? M	-	-
Sittard		1900 L	1931 L	-
Slavante (Maastricht)		1918 L	-	-
Tegelen	Brug kasteel Holtmühle	-	-	1960 S
Thorn	Meerdere plaatsen	1954 S	-	1960 S
Valkenburg	Vele plaatsen	1900 L	+	1960 S
Venlo	Muur havenkade	-	-	1960 S
Well		1919 L	-	-
Wijlre		1883 L	1900 L	-
"	Wrakelerberg	-	-	1953 L
Wijk (Maastricht)	Enkele plaatsen	-	-	1960 S

12. O r o b a n c h e h e d e r a e D u b y

<u>Gelderland</u>				
Dremp		1956 L	-	-
<u>Noord-Holland</u>				
Amsterdam	Uilenruïne Artis	1952 S	-	1961 S
<u>Zuid-Holland</u>				
Katwijk a.d. Rijn	Muur klooster	1959 L	-	1960 S
<u>Limburg</u>				
Neerkanne (Maastricht)		1893 L	-	-
Sint Pietersberg				
(Maastricht).	Westzijde	1885 L	1938 L	-
"	Oostzijde	1885 L	1940 L	-
Slavante (Maastricht)		1864 L	1893 M	-

13. P a r i e t a r i a r a m i f l o r a M o e n c h

<u>Overijssel</u>				
Deventer	Muren IJsselkade	1852 R	1862 W	-
<u>Gelderland</u>				
Arnhem	Toren Grote Kerk	1842 R	-	0
Buren	Stadsmuren, vele plaatsen	1899 R	+	1961 S
Doesburg	Kerk	1900 R	-	-
Nijmegen	Stadsmuur Kronenburgerspark	1890 R	-	1961 S
Tiel	Stadsmuur langs de Waal	1870 L	1918 U	-
<u>Utrecht</u>				
Amersfoort	Koppelpoort	1953 S	+	1961 S
Utrecht	Manenburg	? R	-	0
<u>Noord-Holland</u>				
Amsterdam	Muur op 't Trans	1858 R	1860 R	0

<u>Zuid-Holland</u>					
Asperen	Kerk	1958 S	-		1960 S
Capelle a.d. IJssel	Walmuur	1914 R	1938 R	-	
Delft	Oude toren	1822 R	1877 L	0	
Dordrecht	Vele plaatsen	1901 R	+		1961 S
Heukelum	Lingewal hoek Molenkade	1954 R	+		1960 S
"	Kerk	1954 R	+		1960 S
Krimpen	Muur	1940 R	-		-
Leerdam	Poort	1833 R	-		0
"	Stadsmuur houtzagerij	1902 R	-		1961 S
Leiden	Stadsmuur bij Koepoort	1833 R	-		0
Maassluis	Oude dijkmuur	1894 R	-		1934 R
Oegstgeest	Tuin De Kempenerstraat	1948 R	-		1961 R
Rotterdam	Muur bij Kralingse Veer	1899 R	1914 G	-	

<u>Zeeland</u>					
Goes		1838 R	-		0
Sint Anna ter Muiden	Kerk	1878 R	-		0
Sluis	Rufne Stenen Beer	1921 R	+		1961 S
Walcheren	?	1877 L	1887 L	-	
Zuid Beveland	?	1881 L	-		-

<u>Noord-Brabant</u>					
Bergen op Zoom	Muur	1933 G	-		0
Bokhoven	Rufne kasteel	1932 R	+		1961 S
's Hertogenbosch	Vele plaatsen	1949 R	+		1961 S
Heusden		1933 L	-		-
Woudrichem	Kerk	1958 S	-		1960 S

<u>Limburg</u>					
Maastricht	Meerdere plaatsen	1943 R	-		1960 S
Mook	Muur	1924 L	-		1954 L
Wijk (Maastricht)	Muur langs Maas	1943 R	+		1960 S

• P h y l l i t i s s c o l o p e n d r i u m (L.) N e w m.

<u>Friesland</u>					
Bolsward	Groote Dijkstraak	1953 S	-		0
<u>Overijssel</u>					
Deventer	Muur a.d. IJssel	1845 R	-		-
Zwolle		1901 L	-		-

<u>Gelderland</u>					
Arnhem	Viaduct Arnhemse Broek	1921 L	1933 L	0	
Doesburg		1901 L	-		-
Elten	Put boerderij	-	-		1955 B
"	Ricoolputje rufne huis	-	-		1956 R
Geldermalsen	Kerk	1959 S	-		1962 S
Putten	Waterput	1885 R	1901 R	-	-
Ratum (Winterswijk)	Waterput bij Willink	1948 S	-		1955 S
Zutfen	Put bij de provoost militair	1892 R	-		0

<u>Utrecht</u>					
Amersfoort	Muurhuizen	1958 L	-		1961 S
Baambrugge	Stenen dam boerderij	1952 X	+		1961 S
Breudijk (Harmelen)	Brug boerderij ten Z. van overweg	-	-		1957 B
Breukelen	Stenen dam kasteel Gunterstein	1951 R	+		1962 S
De Bilt	Boerderij bij Zandwijk	1961 X	-		1962 S
Neerlangbroek	Brug voor Lunenburg	1950 X	-		1962 S
Ter Aa	Brug over zijvaart Amsterdam-Rijnkanaal	1925 R	-		-
Utrecht	Meerdere plaatsen	1901 R	+		1961 S

<u>Noord-Holland</u>				
<u>Alkmaar</u>	Grachtkant	-	-	1960 X
Amsterdam	Vele plaatsen	1952 S	+	1961 S
Bloemendaal	Muur sluis bij tuinmanswoning			
	Elswout	-	-	1959 B
Den Burg (Texel)	N.H. kerk	-	1952 S	0
Den Oever (Wieringen)	Muur bij kerk	1952 S	+	1961 S
's Graveland	Muur Boekensteijn	1951 L	-	1954 S
Haarlem	Bij Boekenrode	1837 V	-	-
"	Bakenessergracht	-	-	1952 S
Hilversum		?	R	-
Hoorn (ten O. van)	Bazaltblokken langs IJsselmeer	1939 L	-	1952 L
Huizen		-	-	1953 L
Monnikendam	Enkele plaatsen	1954 S	-	1962 S
Texel	Duinen	1933 U	1953 G	0
Weesp	Muren sluis	1954 S	-	1959 S
<u>Zuid-Holland</u>				
<u>Capelle a.d. IJssel</u>	Brug over sloot	1938 R	-	1952 R
Delft	Grachtmuur bij Oostpoort	1947 L	1953 S	0
Dordrecht	Kalkhaven	1957 L	-	0
Gouda	Enkele plaatsen	1952 R	+	1956 S
's Gravenhage	Wassenaarseweg	1938 R	-	-
Leiden	Meerdere plaatsen	1945 L	+	1961 S
Oostvoorne	Duinen ten W. van het Brede Water	1910 R	+	1956 L
Rockanje	Slootkant	1935 R	-	-
"	Duinstraat 16	-	-	1962 L
Warmond	Brug Huis te Warmond	-	-	1960 S
Woerden		-	-	1953 L
<u>Zeeland</u>				
<u>Goes</u>	Kleine kade voor no. 31	1960 S	-	1961 S
Middelburg	Kas langs Brugdamse voetpad	1877 R	1957 L	-
"	Muren in stad	1934 L	-	-
"	Meelfabriek	-	-	1960 L
Oosterland (Duiveland)		1870 R	1872 R	-
Schouwen-Duiveland	?	1895 R	1930 L	-
Serooskerke (Walcheren)	Greppel langs weg naar Vrouwenpolder	1942 R	-	0
Sluis	Kanaal O.-zijde	1960 S	-	1961 S
Vrouwenpolder		1905 R	-	-
West Souburg	Greppel langs voetpad Abele	1830 R	-	-
Zierikzee	Muur schuur	1953 R	-	0
<u>Noord-Brabant</u>				
<u>Alphen</u>	Waterput	1917 L	-	-
Boxtel	Waterput Oirschotsaweg	1952 S	-	1961 S
"	Brug over Dommel bij De Geelder	1944 R	-	-
Haren	Brug kasteel Nemelaer	1954 S	-	1962 L
's Hertogenbosch	Brede Haven	1953 S	-	1961 S
Laageind (Oirschot)	Waterput Nr. D 87	-	-	1961 S
Liempde	Waterput Nr. A 154	-	-	1961 S
Oisterwijk	Put bij N.H. kerk	1901 R	-	-
Tilburg		1934 L	-	-
<u>Limburg</u>				
<u>Beek-Elislo</u>	Bos van Ter Hagen	1886 G	1918 R	-
"	Holle weg van Groot Genhout naar 't Veld	1914 L	1918 L	0
Bemelen	Enkele plaatsen	1911 L	1948 L	-

Berg en Terblijt	Mergelhelling Romeins rotspark	1918 L	-	-
Geulle		? R	-	-
Gulpen	Waterput	1948 L	-	-
Gronsveld	Waterput	1868 L	-	0
Heerlen	Muur hoeve Schiffeler	1916 L	1918 L	0
Hoensbroek	Gemeenteput bij kerkhof	1911 L	-	0
"	Muur pastorie	1911 L	-	0
Houthem	Drinkwaterput te Broekem	1915 L	1918 L	0
Itteren-Bunde	Muur langs Geul	-	-	1953 I
Maastricht	Walmuur Nieuwenhofstraat	1931 L	-	0
Meers (Elslo)	Waterput	1915 L	1918 L	0
Meerssen		1886 L	-	-
Opscheumer (Schin op Geul)	Waterput	1929 L	-	0
Rothem (Meerssen)	Muur langs Geul	-	-	1951 L
Schinnen	Waterput	1868 L	-	0
Schin op Geul	Waterput Gerendal	1870 M	1930 M	0
Sibbe (Valkenburg)	Waterput	1868 L	1886 R	-
Sint Geertruid	Gemeenteput	1868 L	1928 M	0
Sint Pietersberg (Maastricht)	Rotsspleten	1868 L	-	0
Ulestraten	Hellingbos achter Mingelsberg	1918 L	-	-
Valkenburg	Meerdere plaatsen	1906 R	+	1960 S
Vliet (Ulestraten)	Waterput	1901 R	-	-
"	Bos	1911 L	-	0
Wittem	Muur klooster	1929 L	-	1957 S
"	Muur kasteel	-	-	1961 B

15. P o a c o m p r e s s a L.

<u>Groningen</u>				
Groningen		1856 G	-	-
<u>Overijssel</u>				
Denekamp		1940 A	-	-
Deventer		1933 G	1940 G	-
Hasselt	Stadsmuur, vele plaatsen	1957 S	+	1960 S
Streukel (Zwollerkersepel)	Muur Stenendijk	1957 S	-	1959 B
Vollenhove	Enkele plaatsen	-	-	1961 S
<u>Gelderland</u>				
Asperen	Kerk	1958 S	-	1960 S
Buren	Vele plaatsen	1960 S	-	1962 S
Doorwerth		1928 L	-	-
Elburg	Vele plaatsen	-	-	1961 S
Harderwijk	Vele plaatsen	1891 R	-	1961 S
Hatter	Stadsmuur	1956 S	-	1961 S
Nijmegen	Enkele plaatsen	1891 R	-	1961 S
Ooij (Ubbergen)	Meerdere plaatsen	1919 U	++	1962 C
Tiel	Enkele plaatsen	-	-	1958 S
Tricht (Buurmalsen)	Sluismuren De Neust	-	-	1961 S
Vaassen	Kasteel Cannenburgh	1895 L	-	-
Winterswijk	Muur boerderij Stemerdink	1950 S	-	1955 S
Zaltbommel	Oude muur	1904 L	-	-
<u>Utrecht</u>				
Amersfoort	Enkele plaatsen	1895 R	+	1960 S
Bilthoven		1946 U	-	-
Bunnik		1925 L	-	-
De Bilt		1925 L	-	-
Montfoort		-	-	1957 U
Rhenen	Enkele plaatsen	1960 V	-	1962 C

Utrecht	Enkele plaatsen	1920 V	+	1961 S
Wijk bij Duurstede	Enkele plaatsen	1917 W	1945 U	-
<u>Noord-Holland</u>				
Amsterdam	Enkele plaatsen	1931 V	++	1957 S
Bergen		1870 L	-	-
Haarlem		1870 L	1872 R	-
Santpoort	Ruïne van Brederode	-	-	1960 S
Texel	?	1870 L	-	-
<u>Zuid-Holland</u>				
Brielle	Kerktoeren	1886 L	-	-
Delft	Enkele plaatsen	1947 L	-	1960 S
Dordrecht	Enkele plaatsen	1957 L	-	1961 S
Goedereede		1920 L	-	-
Gorinchem	Enkele plaatsen	-	-	1957 S
's Gravenhage		1903 L	-	-
Leerdam	Stadsmuur houtzagerij	-	-	1960 S
Leiden	Stadswal	1833 U	-	0
Noordeloos		1928 L	-	-
Rotterdam	Tussen Kralingse veer en stad	1903 L	1910 U	-
Schiedam		1918 V	-	-
Schoonhoven	Havenmuur	-	-	1956 S
Warmond	Ruïne	1893 W	-	1961 S
<u>Zeeland</u>				
Sluis	Meerdere plaatsen	1960 S	-	1961 S
Veere	Vele plaatsen	1877 U	+	1961 S
Zeeuws Vlaanderen	?	1904 L	1913 L	-
Zuid Beveland	?	1877 L	-	-
<u>Noord-Brabant</u>				
's Hertogenbosch	Vele plaatsen	1953 S	-	1961 S
Oudenbosch		1891 L	-	-
Woudrichem	Kerk	-	-	1957 S
<u>Limburg</u>				
Arcen	Kasteel	-	-	1960 S
Bemelen	Kalkrijke grashelling Bemerberg	1956 V	-	1960 V
Bunde		1886 L	-	-
Epen	Muren Bovenste molen	1919 L	-	1960 S
Eijsden	Muren langs Maas	1956 S	-	1960 S
Gennep	Enkele plaatsen	1875 L	-	1954 S
Grevenbicht		-	-	1955 G
Houthem	Bouwland	1833 U	-	-
Linne	Muur	-	-	1961 U
Maastricht	Vele plaatsen	1947 R	-	1960 S
Mechelen	Muur kerkhof	1952 V	-	1960 S
Meerssen	Enkele plaatsen	1886 L	-	1961 S
Mheer	Enkele plaatsen	1955 S	-	1961 S
Mook		?	A	-
Neerkanne (Maastricht)	Muren kasteel Neerkanne	-	-	1960 S
Oud Valkenburg	Muren kasteel Chaloen	-	-	1960 S
Roermond	Ruïne kerktoren langs Maas	1903 L	-	1960 S
Sint Pietersberg (Maastricht)	Op rotsblok	1386 L	1893 L	-
Sittard		1886 L	-	-
Thorn	Vele plaatsen	1900 R	+	1960 S
Ubachsberg	Putberg	1941 U	-	-
Valkenburg	Muren langs de Geul	1886 L	-	1960 S
Voerendaal	Enkele plaatsen	-	-	1960 S
Wijk (Maastricht)	Muur langs Maas	-	-	1960 S

16. Pteris cretica L.

<u>Noord-Holland</u> <u>Amsterdam</u>	Da Costakade	1953 S	1957 S	0
<u>Zuid-Holland</u> <u>Leiden</u>	Nassaubrug bij Oranjegracht	-	-	1961 C

17. Thelypteris dryopteris (L.) Slosson (= Dryopteris linnaeana C. Chr.)

Uitsluitend de vindplaatsen op muren.

<u>Overijssell</u> <u>Hasselt</u>	Heerengracht voor nr. 20	1957 S	-	1961 S
<u>Utrecht</u> <u>Utrecht</u>	Kromme Nieuwe Gracht	1953 S	1955 S	0
<u>Noord-Holland</u> <u>Amsterdam</u>	Meerdere plaatsen	1949 R	+	1957 S
<u>Zuid-Holland</u> <u>Gouda</u>		1952 B	-	1953 B
<u>Limburg</u> <u>Berg en Terblijt</u>		1928 M	-	-
<u>Geulem-Valkenburg</u>		1948 L	1950 L	-
<u>Maastricht</u>	Kanaal naar Luik	-	-	1960 S
<u>Oud Valkenburg</u>		1914 M	-	0
<u>Plasmolen (Mook)</u>	Muur kwekerij op Jansberg	1939 R	-	-
<u>Venlo</u>		1899 L	-	-

18. Thelypteris robertiana (Hoffm.) Slosson (= Dryopteris robertiana (Hoffm.) C. Chr.)

<u>Overijssell</u> <u>Vasse (Tubbergen)</u>	Hazelbekke	-	-	1955 B
<u>Gelderland</u> <u>Asperen</u>	Muur N.H. kerk	-	-	1962 L
<u>Winterswijk</u>	Waliën te Bunnink	1950 S	-	-
<u>Utrecht</u> <u>Baanbrugge</u>	Stenen dam boerderij	1952 L	-	1960 S
<u>Utrecht</u>	Enkele plaatsen	1955 S	-	1961 S
<u>Wijk bij Duurstede</u>	In waterput bij ruïne	-	-	1955 B
<u>Noord-Holland</u> <u>Amsterdam</u>	Enkele plaatsen	1952 S	+	1957 S
<u>Muiden</u>	Heerengracht tegenover nr. 53	1959 S	-	1961 S
<u>Monnikendam</u>	Kerk	1954 S	1960 S	0
<u>Zuid-Holland</u> <u>Gouda</u>	Westhaven	1952 X	1953 L	-
<u>Limburg</u> <u>Bemelen</u>	Romeins rotspark	1942 L	-	-
<u>Eijsden</u>	Muur bij Breusterstraat	1911 L	1926 M	-
<u>Geulem</u>	Mergelrotsen	? M	-	-
<u>Heerlen</u>	Muur hoeve Schiffeler	1916 L	1928 M	-
<u>Maastricht</u>	Enkele plaatsen	1950 R	-	1960 S
<u>Meerssen-Geulem</u>	Rots	1948 L	-	-
<u>Oirsbeek</u>		1928 M	-	0
<u>Schimmert</u>	Muur Zusterklooster op de Bies	1911 L	1920 M	-
<u>Stein</u>	Kasteel	1911 L	1928 M	-
<u>Valkenburg</u>	Muur bij Sibbergrubbe	1900 R	-	-
"	Muur bij paviljoen in Odapark	1914 L	-	-
"	Kalkrotsen	1915 G	+	1953 S